

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

04074. Київ, Вишгородська, 19

Тел. 430-02-60, 430-43-90

e-mail: nenc@nenc.gov.ua

НАКАЗ

«18» квітня 2024 р.

№ 31

**Про підсумки фінального етапу
Всеукраїнського конкурсу
молодіжних проєктів з енергозбереження
«Енергія і середовище» у 2024 р.**

Відповідно до Плану всеукраїнських і міжнародних організаційно масових заходів з дітьми та учнівською молоддю на 2024 рік (за основними напрямками позашкільної освіти), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2023 р. № 1527 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2024 р. № 264), з метою пошуку й підтримки обдарованої учнівської молоді, залучення її до навчально-практичної діяльності з проблем енергоефективності та раціонального використання ресурсів, 16-18 квітня 2024 року Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді спільно з громадською організацією «Екологічний клуб «Еремурус» за підтримки Міністерства екології та природних ресурсів України, Бюро з питань екології Української греко-католицької церкви провели фінальний етап Всеукраїнського конкурсу «Енергія і середовище» під гаслом «Збережемо енергію – збережемо Планету!».

Конкурс проводився з метою пошуку й підтримки обдарованої учнівської молоді, залучення її до навчально-практичної діяльності з проблем енергоефективності та раціонального використання ресурсів. Всього надійшло 227 проєктів за 5 номінаціями (165 – учнівських та студентських робіт, 62 – педагогічних).

На підставі висновків журі конкурсу

НАКАЗУЮ:

I. Визнати переможцями Всеукраїнського конкурсу молодіжних проєктів з енергозбереження «Енергія і середовище» -2024 та нагородити

дипломами Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Міністерства освіти і науки України в номінаціях:

Номінація 1. Проєкт з енергозбереження, енергоефективності або поновлюваних джерел енергії (ПДЕ):

I місце

1. Заєць Ганну Денисівну, Кротову Олександрю Максимівну, здобувачів освіти 11 класу Комунального закладу «Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Козацький ліцей» Запорізької обласної ради, з роботою «Портативна геліоустановка «Квітка Сонця» як джерело теплової енергії в польових умовах». Керівник: Андреева Олена Андріївна, практичний психолог КЗ «Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Козацький ліцей» Запорізької обласної ради.
2. Рибачика Вячеслава Костянтиновича, здобувача освіти 10 класу Політехнічного ліцею НТУУ «КПІ» м. Києва, з роботою «Автономне комбіноване джерело електроживлення інверторного типу». Керівник: Козленко Олег Володимирович, завідувач лабораторії криогенної техніки ФМФ КПІ імені Ігоря Сікорського, вчитель технологій Політехнічного ліцею НТУУ «КПІ» м. Києва.
3. Рибачика Іллю Костянтиновича, здобувача освіти 10 класу Політехнічного ліцею НТУУ «КПІ» м. Києва, з роботою «Дослідження потенціалу піску як акумулятора енергії». Керівник: Козленко Олег Володимирович, завідувач лабораторії криогенної техніки ФМФ КПІ імені Ігоря Сікорського, вчитель технологій Політехнічного ліцею НТУУ «КПІ» м. Києва.

II місце

1. Кирій Марину Вячеславівну, здобувачку освіти 9 класу Житомирського міського центру науково-технічної творчості, з роботою «Утеплення будинків за допомогою тирси». Керівник: Шубін Анатолій Григорович, вчитель фізики та математики ліцею №30 міста Житомира.
2. Манько Софію Тарасівну, здобувачку освіти 11 класу Львівського фізико-математичного ліцею при Львівському національному університеті імені Івана Франка, з роботою «Спосіб економії енергії при експлуатації міського електротранспорту». Керівник: Колдун Віктор Петрович, завідувач Ресурсно-методичного центру науково-дослідницьких технологій Навчально-виховного комплексу «Школа комп'ютерних технологій – Львівський технологічний ліцей».
3. Сакало Вікторію-Ольгу Володимирівну, здобувачку освіти 11 класу Навчально-виховного комплексу «Школа комп'ютерних технологій – Львівський технологічний ліцей», з роботою «Вдосконалений Сонячний Стірлінг». Керівник: Колдун Віктор Петрович, завідувач Ресурсно-

методичного центру науково-дослідницьких технологій Навчально-виховного комплексу «Школа комп'ютерних технологій – Львівський технологічний ліцей».

4. Сарапіну Наталію Юріївну, здобувачку освіти 8 класу Навчально-виховного комплексу «Школа комп'ютерних технологій - Львівський технологічний ліцей», з роботою «Еко-френдлі очищувач сонячних панелей». Керівник: Колдун Віктор Петрович, завідувач Ресурсно-методичного центру науково-дослідницьких технологій Навчально-виховного комплексу «Школа комп'ютерних технологій – Львівський технологічний ліцей».

III місце

1. Башту Вікторію Ігорівну, здобувачку освіти 8 класу Зборянської гімназії Верхнянської сільської ради Калуського району Івано-Франківської області, з роботою «Енергоефективність у будівлях - жалюзі з сонячними панелями». Керівник: Богдан Іванна Іванівна, вчитель географії.
2. Гулай Ангеліну Сергіївну, здобувачку освіти 10 класу Обухівського ліцею Обухівської селищної ради Дніпровського району Дніпропетровської області, з роботою «Вплив різних технологій капсулювання передпосівного насіння цукрової кукурудзи на його схожість». Керівники: Кабат Олег Станіславович, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри інноваційної інженерії державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»; Синич Людмила Іванівна, методист КПНЗ «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Обухівської селищної ради Дніпровського району Дніпропетровської області.
3. Сергееву Аріну Євгеніївну, здобувачку освіти 10 класу Запорізького ліцею № 71 Запорізької міської ради, з роботою «Малопотужний перетворювач сонячної енергії». Керівник: Серета Сергій Васильович, вчитель фізики Запорізького ліцею № 71.

IV місце

1. Бохінського Степана Петровича, здобувача освіти 8 класу Станьківської гімназії Верхнянської сільської ради Калуського району Івано-Франківської області, з роботою «Сучасні технології в сучасні школі». Керівник: Богдан Іванна Іванівна, вчитель географії.
2. Гаврилюка Михайла Олексійовича, здобувача освіти 7 класу, вихованця Центру науково-технічної творчості молоді «СФЕРА» Оболонського району м.Києва, з роботою «Використання енергії Землі». Керівник: Грідін Олександр Вікторович, керівник гуртка Центр науково-технічної творчості молоді «СФЕРА».

3. Клак Соломію Юріївну, здобувачку освіти 9 класу Ліцею «Львівський» Львівської міської ради, з роботою «Пожежний інформатор». Керівник: Колдун Віктор Петрович, завідувач Ресурсно-методичного центру науково-дослідницьких технологій Навчально-виховного комплексу «Школа комп'ютерних технологій – Львівський технологічний ліцей».
4. Кузьмінську Софію Віталіївну, здобувачку освіти 8 класу Судилківського ліцею Судилківської сільської ради Шепетівського району Хмельницької області, з роботою «Дослідження використання сонячної енергії у власному будинку». Керівник: Замурняк Галина Яківна, вчитель фізики.

Номінація 2. Проєкт «Моє енергетичне рішення для протидії зміни клімату»:

I місце

1. Печенюка Артура Михайловича, вихованця Житомирського міського центру науково-технічної творчості учнівської молоді, здобувача освіти 10 класу Ліцею №30 м.Житомир, з роботою «Освітлення бомбосховищ під час війни в Україні». Керівник: Шубін Анатолій Григорович, керівник гуртка ЖМЦНТТУМ та вчитель фізики Ліцею №30.
2. Чорного Борислава Петровича, здобувача освіти 6 класу Котюжинської гімназії Вишнівецької селищної ради Кременецького району Тернопільської області, з роботою «Рецепт енергоефективності сонячних панелей». Керівник: Трачук Ольга Костянтинівна, вчитель географії та інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» Котюжинської гімназії Вишнівецької селищної ради Кременецького району Тернопільської області.

II місце

1. Бірюк Юлію Олександрівну, здобувачку освіти 10 класу Опорного закладу «Шебутинецький ліцей» Дністровського району Чернівецької області, з роботою «Очерет - екологічний утеплювач». Керівники: Хлус Лариса Миколаївна, методист Чернівецького ОЦЕНТУМ, кандидат біологічних наук, доцент; Бірюк Олександр Іванович, вчитель фізики ОЗ «Шебутинецький ліцей».
2. Фецука Дмитра Романовича, вихованця Житомирського міського центру науково технічної творчості учнівської молоді, здобувача освіти 6 класу Ліцею №30, з роботою «Друге життя використаним батарейкам». Керівник: Шубін Анатолій Григорович, вчитель фізики та математики ліцею №30.

3. Ярмолюк Олександрю Сергіївну, вихованку Житомирського міського центру науково-технічної творчості учнівської молоді, здобувачку освіти 6 класу Житомирського ліцею №30, з роботою «Отримання енергії від овочів та фруктів». Керівник: Шубін Анатолій Григорович, вчитель фізики та математики ліцею №30.

III місце

1. Бельську Вікторію Олександрівну, здобувачку освіти 7 класу Башликівського ліцею Цуманської селищної ради Волинської області, з роботою «Кукурудза – перспективна енергетична культура сьогодення». Керівник: Чечотка Тетяна Олександрівна, вчитель математики Башликівського ліцею Цуманської селищної ради Волинської області.
2. Синявського Максима Артемовича, здобувача освіти 10 класу, вихованця Центру науково-технічної творчості Білоцерківської міської ради Київської області, з роботою «Сонячна енергетика – альтернатива традиційним видам енергії». Керівник: Єрмоленко Володимир Олександрович, керівник гуртка «Науково-технічні та експериментальні дослідження» Центру науково-технічної творчості Білоцерківської міської ради Київської області, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник.

IV місце

1. Покотила Андрія Вікторовича, здобувача освіти 11 класу Радивилівського ліцею № 1 Радивилівської міської ради Дубенського району Рівненської області, з роботою «Проектна пропозиція «Покращення параметрів мікроклімату і економію теплової енергії на нагрів зовнішнього повітря у Радивилівському ліцеї № 1». Керівники: Дубина Оксана Миколаївна, Фаєвська Тамара Вікторівна, вчителі географії.

Номінація 3. Інформування суспільства/пропаганда енергоефективності:

I місце

1. Лабуса Дмитра Олеговича, здобувача освіти 9 класу Комунального закладу «Дворічнокутянський ліцей» Солоницівської селищної ради Харківської області, з роботою «Збережемо Планету разом з Петром». Керівник: Браславець Ірина Вікторівна, вчитель фізики та інформатики КЗ «Дворічнокутянський ліцей» Солоницівської селищної ради Харківської області.
2. Мироненка Стаса, Короткову Наталю, Копейко Нікіту, здобувачів освіти 11 класу Комунального закладу освіти «Нікопольський професійний

ліцей» ДОР», з роботою «Еко-комікси «Зелена планета - наше майбутнє». Керівники: Корж Олена Федорівна, Мусіхіна Ольга Юріївна, викладачі КЗО «НПЛ» ДОР».

II місце

1. Іваць Андрія Сергійовича, здобувача освіти 8 класу Прилуцької гімназії № 10 Прилуцької міської ради Чернігівської області, з роботою «Настільна гра «Планета одна для всіх!». Керівник: Кіча Раїса Іванівна, вчитель фізики Прилуцької гімназії № 10 Прилуцької міської ради Чернігівської області.
2. Левченкову Ксенію Романівну, здобувачку освіти 8 класу Шандриголівського ліцею Лиманської міської ради Донецької області, з роботою «Сортуй сміття сьогодні для кращого завтра». Керівник: Гринько Ірина Миколаївна, заступник директора з навчально-виховної роботи Шандриголівського ліцею Лиманської міської ради Донецької області.

III місце

1. Білу Єву, Зеленцову Софію, Андріюк Діану, Пономар Софію, Кубай Кіру, здобувачів освіти 5-Г класу Запорізької гімназії №103 Запорізької міської ради, з роботою «Економія енергетичних ресурсів». Керівник: Брехова Альона Михайлівна, вчитель.
2. Літвінчук Розу Олексіївну, здобувачку освіти 10 класу Державного професійно-технічного навчального закладу «Дніпровський центр професійної освіти», з роботою «Збереження енергії». Керівник:
3. Сульженко Оксана Валентинівна, викладач фізики ДПТНЗ «Дніпровський центр професійної освіти».
4. Сайтарли Дар'ю Віталіївну, здобувачку освіти 9 класу Владиченського ліцею Болградської міської ради, з роботою «Збережемо планету разом». Керівник: Арнаутова Юлія Євгеніївна, вчитель Владиченського ліцею.

IV місце

1. «Бригаду екологічної свідомості», здобувачів освіти 11 класу Комунального закладу освіти «Апостолівський центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів» Дніпропетровської обласної ради, з роботою «Фільм «Сміттєвий переслідувач». Керівник: Кизик Дмитро Олександрович, викладач біології та екології.
2. Бомбашевич Анастасію Вікторівну, здобувачку освіти 7 класу Опорного закладу «Новооріхівський ліцей імені О.Г.Лелеченка», з роботою «Щоб планету зберегти, треба разом діяти». Керівник: Ситник Сніжана Петрівна, педагог-організатор.
3. Ковальчук Валерію Сергіївну, здобувачку освіти 8 класу Уманської гімназії №11 Черкаської області, з роботою «Відновлювані джерела

енергії. Рішення для зміни клімату». Керівник: Тарасюк Тетяна Василівна, вчитель географії Уманської гімназії №11.

4. Леонова Ярослава Тарасовича, здобувача освіти 6 класу Уманської гімназії №11 Черкаської області, з роботою «Збережемо планету! Почни з себе!!!». Керівник: Тарасюк Тетяна Василівна, вчитель географії Уманської гімназії №11.

Номінація 4 для студентів: проєкт «Біоінженерія та зміна клімату»:

I місце

1. Денісова Гліба Михайловича, вихованця гуртка «Основи фенології» Донецького обласного еколого-натуралістичного центру, з роботою «Ефективність процесів очищення води від вуглеводородів нафти сорбентами з різною матрицею». Керівники: Данильченко Анна Василівна, керівник гуртка «Основи фенології» ДООЕНЦ; Шубчинський Василь Дмитрович, завідувач відділу екології та природоохоронної роботи ДООЕНЦ.
2. Крижанівського Віталія Віталійовича, студента Вінницького національного аграрного університету, вихованця гуртка «Захопливий акваріумний світ» Вінницької обласної станції юних натуралістів, з роботою «Переробка синтетичних полімерів (поліетиленових пакетів, пінопласту) личинками комах видів: Зофобас звичайний (*Zophobas morio*), Хрущак борошняний (*Tenebrio molitor*), Воскова міль (*Achroia grisella*)». Керівник: Страшевський Юрій Миколайович, завідувач відділу інноваційних технологій та роботи з обдарованою молоддю Вінницької обласної станції юних натуралістів.

III місце

1. Воскобойник Поліну, здобувачку освіти Державного професійно-технічного навчального закладу «Марганецький професійний ліцей» Дніпропетровської області, з роботою «Вплив марганцевої руди на довкілля. Шляхи вирішення проблеми». Керівник: Горобець Микола Олексійович, майстер виробничого навчання ДПТНЗ «Марганецький професійний ліцей».

II. Нагородити грамотою Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Міністерства освіти і науки України переможців Всеукраїнського конкурсу «Енергія і середовище» в номінації «Педагогічні роботи»:

Номінація 5 – А. Урок «Прості рішення проти зміни клімату»:

III місце

1. Давиденко Оксану Василівну, вчителя хімії Енергодарської гімназія №2 Енергодарської міської ради Василівського району Запорізької області, з роботою: «Урок «Прості рішення проти зміни клімату»»
2. Нероду Катерину Віталіївну, вчителя географії Карпилівського ліцею Цуманської селищної ради Волинської області, з роботою: «Енергетичний практикум «Заощаджуй СЬОГОДНІ, щоб мати комфортне ЗАВТРА»»
3. Якименко Світлану Юріївну, методиста еколого-натуралістичного відділу Центру дитячої та юнацької творчості Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області, з роботою: «STEM-проект «Модель будинку з енергозберігаючими технологіями»»

Номінація 5 – Б дидактичні матеріали на тему: «Прості енергетичні рішення проти змін клімату»»

II місце

1. Паслар Віолетту Вікторівну, вчительку історії та географії Залізничненського ліцею Болградської міської ради Одеської області, з роботою: «Гра доміно «Збережемо енергію - збережемо Планету»»
2. Сапрунову Тетяну Олександрівну та Яковенко Тетяну Василівну, вчителів Запорізької загальноосвітньої школи I-II ступенів «ОСНОВА» Запорізької міської ради Запорізької області, з роботою: «Прокачай свої знання з енергоефективності!»»

III місце

4. Горбачук Тетяну Вікторівну, вчительку біології вищої категорії Воютинського ліцею Торчинської селищної ради Волинської області, з роботою: «Зміни клімату вивчаємо за допомогою графічного дизайну Canva»»
5. Узун Світлану Олександрівну, керівника гуртка Болградського центру дитячої та юнацької творчості Болградської міської ради Одеської області, з роботами: «Дидактична гра «Сортуємо сміття», «Дидактична гра «Що забруднює повітря»»
6. Якименко Світлану Юріївну, методистку еколого-натуралістичного відділу Центру дитячої та юнацької творчості Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області, з роботою: «Енергозберігаючі будинки»»

III. Надати подяки Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Міністерства освіти і науки України за високий професіоналізм та роботу в журі Всеукраїнського конкурсу молодіжних проєктів з енергоефективності «Енергія і середовище» - 2024:

1. Божку Ігорю Костянтиновичу, раднику з питань енергетики проєкту «Підтримка національного Фонду енергоефективності та програми екологічних реформ (S21) в Україні».
2. Білик Інні Анатоліївні, експертці Шведсько-українського проєкту «Підтримка децентралізації в Україні» (SALAR International).
3. Боріковій Богдані Максимівні, академічному директору школи німецької мови «Ауга».
4. Валантирець Наталії Василівні, голові Громадської Організації «Екологічний клуб «Еремурус», начальнику відділу освіти, культури, туризму, молоді, спорту виконавчого комітету Білозірської сільської ради Черкаського району Черкаської області.
5. Волошиній Марії Сергіївні, вчителю фізики та астрономії вищої категорії Смілянського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І ступеня – гімназія імені В.Т. Сенатора» (з дошкільним підрозділом) Смілянської міської ради Черкаської області.
6. Діденко Олені Олексіївні, заступнику директора з виховної роботи, вчителю мистецтва навчально-виховного комплексу «Ліцей – загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів «Лідер» Смілянської міської ради Черкаської області.
7. Денесюк Марті Василівні, практичному психологу вищої категорії, соціальному педагогу Золотарівського ліцею Драгівської сільської ради Хустського району Закарпатської області.
8. Клецовій Юлії Михайлівні, методисту Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України.
9. Недбайлу Олександрю Миколайовичу, д.т.н., професору кафедри теплової та альтернативної енергетики Національного технічного університету України «КПІ імені Ігоря Сікорського», старшому науковому співробітнику Інституту технічної теплофізики НАН України.
10. Пруцаковій Ользі Леонідівні, кандидату педагогічних наук, провідному науковому співробітнику лабораторії позашкільної освіти ІПВ НАПН України.
11. Санковській Ірині Мечиславівні, викладачці кафедри дошкільної та початкової освіти Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.
12. Ткаченку Мирославу Володимировичу, кандидату технічних наук, старшому науковому співробітнику Інституту технічної теплофізики НАН України.

13. Хоменку Миколі Анатолійовичу, вчителю інформатики Навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів №3-колегіум» Смілянської міської ради Черкаської області
14. Царуку Олегу Івановичу, експерту Конвенції ООН по боротьбі з опустелюванням, експерту програми LEAD FAO, члену Координаційного Бюро Пан-Європейського Екофоруму НУО.
15. Цюнь Людмилі Олександрівні, методисту вищої категорії Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України.
16. Шереметі Володимиру, доктору, керівнику Бюро Української Греко-Католицької Церкви з питань екології.
17. Шубіну Анатолію Григоровичу, учителю фізики та математики вищої категорії ліцею №30 міста Житомира.

IV. Адміністрація Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Міністерства освіти і науки України щиро дякує начальникам департаментів освіти і науки обласних державних адміністрацій, керівникам закладів загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної освіти та вищої освіти за проведену на високому рівні організаційну роботу в цьому напрямі.

Директор

A handwritten signature in blue ink, written over a horizontal line, positioned between the word 'Директор' and the name 'Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ'.

Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ